



TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

# Giáo trình **QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP**



NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ

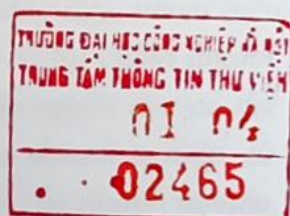


TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

Bùi Thị Thu Loan (Chủ biên)

Nguyễn Thị Hải Yến - Nguyễn Minh Phương - Nguyễn Thị Ngân

# Giáo trình QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP



NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ - 2023

## LỜI NÓI ĐẦU

Trong quá trình hội nhập, các doanh nghiệp có thể phải đối mặt với các vấn đề như rủi ro vận hành, rủi ro sản phẩm, rủi ro chiến lược, rủi ro về nguồn nhân lực và rủi ro tài chính. Để hạn chế rủi ro tài chính và gia tăng giá trị của doanh nghiệp thì nhà quản trị cần hiểu và biết cách phân tích, đánh giá tình hình kinh doanh để đưa ra các quyết định tài chính và tổ chức triển khai thực hiện các quyết định đó.

Quản trị tài chính có vai trò quan trọng trong việc đảm bảo các nguồn lực tài chính ổn định cho doanh nghiệp, tăng cường tối ưu hóa sức mạnh tài chính góp phần phát triển doanh nghiệp bền vững và đảm bảo rằng doanh nghiệp có thể chịu đựng và giải quyết mọi rủi ro tài chính một cách hiệu quả.

Với ý nghĩa trên, từ những kinh nghiệm có được trong quá trình nghiên cứu và thực tiễn giảng dạy, nhóm biên soạn đã nỗ lực để trình bày những nội dung quản trị tài chính doanh nghiệp theo cấu trúc cơ bản tập trung vào việc giúp người đọc có thể hiểu được các thông tin trên báo cáo tài chính của doanh nghiệp, từ đó phân tích chi tiết về quản trị tài sản, nguồn vốn của doanh nghiệp, quản trị chi phí và phân phối kết quả kinh doanh của doanh nghiệp, quản trị dòng tiền và rủi ro tài chính, các quyết định tài chính dài hạn của doanh nghiệp với cấu trúc gồm 6 chương do tập thể giáo viên Bộ môn Tài chính - Ngân hàng, Khoa Quản lý kinh doanh, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội biên soạn:

Chương 1. Những vấn đề chung về quản trị tài chính doanh nghiệp - TS. Bùi Thị Thu Loan.

Chương 2. Quản trị chi phí và quyết định phân phối lợi nhuận trong doanh nghiệp - TS. Nguyễn Thị Hải Yến.

## LỜI NÓI ĐẦU

Trong quá trình hội nhập, các doanh nghiệp có thể phải đối mặt với các vấn đề như rủi ro vận hành, rủi ro sản phẩm, rủi ro chiến lược, rủi ro về nguồn nhân lực và rủi ro tài chính. Để hạn chế rủi ro tài chính và gia tăng giá trị của doanh nghiệp thì nhà quản trị cần hiểu và biết cách phân tích, đánh giá tình hình kinh doanh để đưa ra các quyết định tài chính và tổ chức triển khai thực hiện các quyết định đó.

Quản trị tài chính có vai trò quan trọng trong việc đảm bảo các nguồn lực tài chính ổn định cho doanh nghiệp, tăng cường tối ưu hóa sức mạnh tài chính góp phần phát triển doanh nghiệp bền vững và đảm bảo rằng doanh nghiệp có thể chịu đựng và giải quyết mọi rủi ro tài chính một cách hiệu quả.

Với ý nghĩa trên, từ những kinh nghiệm có được trong quá trình nghiên cứu và thực tiễn giảng dạy, nhóm biên soạn đã nỗ lực để trình bày những nội dung quản trị tài chính doanh nghiệp theo cấu trúc cơ bản tập trung vào việc giúp người đọc có thể hiểu được các thông tin trên báo cáo tài chính của doanh nghiệp, từ đó phân tích chi tiết về quản trị tài sản, nguồn vốn của doanh nghiệp, quản trị chi phí và phân phối kết quả kinh doanh của doanh nghiệp, quản trị dòng tiền và rủi ro tài chính, các quyết định tài chính dài hạn của doanh nghiệp với cấu trúc gồm 6 chương do tập thể giáo viên Bộ môn Tài chính - Ngân hàng, Khoa Quản lý kinh doanh, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội biên soạn:

Chương 1. Những vấn đề chung về quản trị tài chính doanh nghiệp - TS. Bùi Thị Thu Loan.

Chương 2. Quản trị chi phí và quyết định phân phối lợi nhuận trong doanh nghiệp - TS. Nguyễn Thị Hải Yến.

Chương 3. Quản trị tài sản của doanh nghiệp - Ths. Nguyễn Thị Ngân.

Chương 4. Quản trị nguồn vốn của doanh nghiệp - TS. Nguyễn Thị Hải Yến, Ths. Nguyễn Thị Ngân.

Chương 5. Quản trị dòng tiền và rủi ro tài chính của doanh nghiệp - TS. Bùi Thị Thu Loan.

Chương 6. Quyết định đầu tư của doanh nghiệp - Ths. Nguyễn Minh Phương.

Nội dung cuốn sách được triển khai theo hướng tiếp cận vào những vấn đề lý thuyết căn bản kết hợp với các tình huống thực tế doanh nghiệp, đảm bảo bám sát nội dung chương trình đào tạo của học phần. Tuy nhiên, trong quá trình biên soạn giáo trình không tránh khỏi những thiếu sót. Tập thể tác giả đã cố gắng cập nhật những kiến thức mới nhất về quản trị tài chính doanh nghiệp trên thế giới và những kinh nghiệm thực tế của tập thể tác giả. Tập thể tác giả cũng mong muốn các thầy cô, các học sinh - sinh viên, người đọc đóng góp ý kiến để những lần tái bản sau được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

**TẬP THỂ TÁC GIẢ**

# MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU .....	3
<b>Chương 1. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>11</b>
1.1. TỔNG QUAN VỀ DOANH NGHIỆP VÀ TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP .....	11
1.1.1. Khái niệm doanh nghiệp và các loại hình doanh nghiệp .	11
1.1.2. Khái niệm và vai trò của tài chính doanh nghiệp .....	22
1.2. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP .....	25
1.2.1. Khái niệm và mục tiêu quản trị tài chính .....	25
1.2.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động quản trị tài chính...	28
1.2.3. Các quyết định chính trong quản trị tài chính .....	30
1.3. CÁC NGUYÊN TẮC QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH .....	33
1.3.1. Nguyên tắc sinh lợi .....	33
1.3.2. Nguyên tắc đánh đổi rủi ro và lợi nhuận .....	34
1.3.3. Nguyên tắc giá trị thời gian của tiền .....	34
1.3.4. Nguyên tắc chi trả .....	35
1.3.5. Nguyên tắc thị trường có hiệu quả .....	35
1.3.6. Nguyên tắc gắn kết lợi ích của nhà quản lý với lợi ích của cổ đông.....	36
1.3.7. Nguyên tắc tính đến tác động của thuế .....	36
1.3.8. Nguyên tắc minh bạch, trách nhiệm giải trình và trách nhiệm xã hội .....	38

1.4. HỆ THỐNG THÔNG TIN QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH .....	38
1.4.1. Khái quát về báo cáo tài chính của doanh nghiệp .....	39
1.4.2. Bảng cân đối kế toán của doanh nghiệp .....	40
1.4.3. Báo cáo kết quả kinh doanh của doanh nghiệp .....	46
1.4.4. Báo cáo lưu chuyển tiền tệ của doanh nghiệp .....	48
1.4.5. Thuyết minh báo cáo tài chính .....	51
CÂU HỎI ÔN TẬP CHƯƠNG 1 .....	53
<b>Chương 2. QUẢN TRỊ CHI PHÍ VÀ QUYẾT ĐỊNH</b> <b>PHÂN PHỐI LỢI NHUẬN</b> <b>TRONG DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>54</b>
2.1. QUẢN TRỊ CHI PHÍ CỦA DOANH NGHIỆP .....	54
2.1.1. Khái niệm và đặc điểm chi phí .....	54
2.1.2. Phân loại chi phí .....	56
2.1.3. Quản trị chi phí trong doanh nghiệp .....	63
2.2. DOANH THU VÀ CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN DOANH THU CỦA DOANH NGHIỆP .....	69
2.2.1. Khái niệm và phân loại doanh thu .....	69
2.2.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến doanh thu .....	73
2.3. LỢI NHUẬN CỦA DOANH NGHIỆP .....	77
2.3.1. Khái niệm và phân loại lợi nhuận của doanh nghiệp .....	77
2.3.2. Tỷ suất lợi nhuận của doanh nghiệp .....	81
2.3.3. Điểm hòa vốn của doanh nghiệp .....	82
2.4. QUYẾT ĐỊNH PHÂN PHỐI LỢI NHUẬN CỦA DOANH NGHIỆP .....	86
2.4.1. Phân phối lợi nhuận của doanh nghiệp .....	86

2.4.2. Chính sách cổ tức của doanh nghiệp .....	92
CÂU HỎI ÔN TẬP CHƯƠNG 2 .....	103
<b>Chương 3: QUẢN TRỊ TÀI SẢN CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>104</b>
3.1. QUẢN TRỊ TÀI SẢN NGẮN HẠN CỦA DOANH NGHIỆP .	104
3.1.1. Khái niệm và đặc điểm tài sản ngắn hạn .....	104
3.1.2. Phân loại tài sản ngắn hạn .....	105
3.1.3. Quản trị tài sản ngắn hạn .....	109
3.2. QUẢN TRỊ TÀI SẢN DÀI HẠN CỦA DOANH NGHIỆP .....	132
3.2.1. Khái niệm và đặc điểm tài sản dài hạn .....	132
3.2.2. Quản trị tài sản cố định .....	133
3.2.3. Khấu hao tài sản cố định .....	141
3.3. ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ SỬ DỤNG TÀI SẢN CỦA DOANH NGHIỆP .....	152
3.3.1. Khái niệm hiệu quả sử dụng tài sản .....	152
3.3.2. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng tài sản ngắn hạn .....	153
3.3.3. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng tài sản dài hạn .....	156
3.3.4. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng tài sản nói chung .....	159
CÂU HỎI ÔN TẬP CHƯƠNG 3 .....	161
<b>Chương 4: QUẢN TRỊ NGUỒN VỐN CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>162</b>
4.1. KHÁI QUÁT VỀ NGUỒN VỐN VÀ CƠ CẤU NGUỒN VỐN CỦA DOANH NGHIỆP .....	162
4.1.1. Khái niệm và phân loại nguồn vốn .....	162
4.1.2. Các cách thức huy động nguồn vốn của doanh nghiệp .....	168



4.1.3. Cơ cấu nguồn vốn của doanh nghiệp .....	181
4.1.4. Các lý thuyết về cơ cấu vốn .....	186
<b>4.2. CHI PHÍ SỬ DỤNG VỐN CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>191</b>
4.2.1. Khái niệm chi phí sử dụng vốn .....	191
4.2.2. Chi phí sử dụng các loại nguồn vốn .....	193
4.2.3. Chi phí sử dụng vốn bình quân (WACC).....	203
<b>4.3. QUẢN TRỊ NGUỒN VỐN CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>206</b>
4.3.1. Khái niệm, nội dung quản trị nguồn vốn.....	206
4.3.2. Mối quan hệ giữa quyết định nguồn vốn và hiệu quả kinh doanh của doanh nghiệp .....	207
4.3.3. Các mô hình tài trợ vốn.....	212
<b>CÂU HỎI ÔN TẬP CHƯƠNG 4 .....</b>	<b>216</b>
<b>Chương 5. QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN VÀ RỦI RO TÀI CHÍNH CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>217</b>
<b>5.1. QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>217</b>
5.1.1. Những vấn đề chung về quản trị dòng tiền .....	217
5.1.2. Sự cần thiết quản trị dòng tiền .....	221
5.1.3. Nội dung quản trị dòng tiền.....	222
5.1.4. Quản trị tiền mặt.....	223
5.1.5. Lập ngân sách tiền mặt.....	226
<b>5.2. QUẢN TRỊ RỦI RO TÀI CHÍNH CỦA DOANH NGHIỆP ....</b>	<b>229</b>
5.2.1. Những vấn đề chung về rủi ro tài chính và quản trị rủi ro của doanh nghiệp.....	229

5.2.2. Nhận diện và đo lường rủi ro tài chính .....	234
5.2.3. Giám sát và phòng ngừa rủi ro tài chính .....	244
<b>CÂU HỎI ÔN TẬP CHƯƠNG 5 .....</b>	<b>249</b>
<b>Chương 6: QUYẾT ĐỊNH ĐẦU TƯ CỦA DOANH NGHIỆP...</b>	<b>250</b>
<b>6.1. ĐẦU TƯ TÀI CHÍNH CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>250</b>
6.1.1. Khái niệm đầu tư tài chính .....	250
6.1.2. Đầu tư tài chính ngắn hạn .....	251
6.1.3. Đầu tư tài chính dài hạn .....	256
<b>6.2. ĐẦU TƯ DỰ ÁN CỦA DOANH NGHIỆP .....</b>	<b>270</b>
6.2.1. Khái niệm về đầu tư dài hạn.....	270
6.2.2. Các loại đầu tư dài hạn của doanh nghiệp.....	271
6.2.3. Các yếu tố chủ yếu ảnh hưởng đến quyết định đầu tư .....	273
6.2.4. Trình tự ra quyết định đầu tư dài hạn.....	276
6.2.5. Xác định dòng tiền của dự án.....	276
6.2.6. Đánh giá và lựa chọn dự án đầu tư dài hạn .....	281
6.2.7. Một số trường hợp đặc biệt trong đánh giá và lựa chọn dự án đầu tư.....	295
<b>CÂU HỎI ÔN TẬP CHƯƠNG 6 .....</b>	<b>304</b>
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO .....</b>	<b>305</b>

Giáo trình  
**QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH  
DOANH NGHIỆP**

Bạn đọc được phục vụ tài liệu tại:

**Trung tâm Thông tin Thư viện  
Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội**

○ **Tại TP. Hà Nội:**

Cơ sở 1: Phường Minh Khai, Q. Bắc Từ Liêm

Cơ sở 2: Phường Tây Tựu, Q. Bắc Từ Liêm

○ **Tại Hà Nam:**

Cơ sở 3: Phường Lê Hồng Phong, thành phố Phủ Lý

**Website: [www.hau.edu.vn](http://www.hau.edu.vn)**

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI  
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN



Mã sách: 010402465

ISBN-13: 978-604-75-2597-3



9 786047 525973

Giá: 65.000đ